

Nr 116

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till godkännande av överenskommelse mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om tillägg till den nordiska överenskommelsen den 12 juli 1957 om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna; given Stockholms slott den 6 april 1973.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

ERIC HOLMQVIST

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en den 2 april 1973 undertecknad överenskommelse mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om tillägg till den nordiska överenskommelsen den 12 juli 1957 om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna. Tilläggsöverenskommelsen är föranledd av Danmarks anslutning till de europeiska gemenskaperna och syftar till att göra det möjligt för Danmark att anpassa sina förpliktelser enligt den nordiska passkontrollöverenskommelsen till de förpliktelser som Danmark åtar sig som medlem av de europeiska gemenskaperna.

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 6 april 1973.

Närvarande: Ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, MÖBERG, BENGTTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, FELDT.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *godkännande av en överenskommelse mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om tillägg till den nordiska överenskommelsen den 12 juli 1957 om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna* och anför.

Inledning

Överenskommelsen om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna (passkontrollöverenskommelsen) undertecknades den 12 juli 1957 av Sverige, Danmark, Finland och Norge. Den trädde i kraft den 1 maj 1958. Island anslöt sig till överenskommelsen fr. o. m. den 1 januari 1966.

Genom passkontrollöverenskommelsen skapades ett gemensamt nordiskt passkontrollområde. Passkontroll skulle inte längre ske vid de internordiska gränserna utan endast vid det nordiska områdets yttergränser. Den stat som verkställer passkontrollen gör detta på alla de nordiska staternas vägnar och skall i förekommande fall avvisa utlänningar (dvs. icke nordbor) även i annan nordisk stats intresse. Underlåtes avvisning, föreligger i vissa fall skyldighet för den stat som har underlåtit avvisning att återta den utlänning som bort avvisas.

Vidare föreskrivs i passkontrollöverenskommelsen att viseringsfri utlänning som önskar uppehålla sig i nordiskt land mer än tre månader skall söka uppehållstillstånd. Från denna tid om tre månader skall avräknas den tid som utlänningen har vistats i nordisk stat inom sex månader före senaste inresan.

Danmark är sedan 1 januari 1973 medlem av de europeiska gemenskaperna (EG). På grund av detta medlemskap har Danmark att fr. o. m. den 1 juli 1973 tillämpa vissa inom EG gällande bestämmelser som på några punkter är oförenliga med passkontrollöverenskommelsen. Sålunda kommer Danmark inte att fullt ut kunna fullgöra sin skyldighet enligt passkontrollöverenskommelsen att avvisa utlänningar i de andra

nordiska ländernas intresse. Vidare måste Danmark i betydande utsträckning låta medborgare i de övriga EG-staterna vistas utan uppehållstillstånd i Danmark under en tid av tre månader, och EG-bestämmelserna medger därvid inte att avräkning sker för tidigare vistelse i annat nordiskt land. I fråga om vissa "gränsarbetare" och säsongarbetare måste Danmark också medge vistelse i Danmark utan uppehållstillstånd för längre tid än tre månader.

För att undanröja den motsättning som f. n. föreligger mellan passkontrollöverenskommelsens bestämmelser och EG-reglerna har experter från de nordiska länderna förhandlat om ändringar i passkontrollöverenskommelsen. Förhandlingarna ägde rum i Köpenhamn den 6—7 oktober 1971 och i Oslo den 11—12 januari 1972.¹

Förhandlingarna resulterade i ett förslag till överenskommelse om tillägg till passkontrollöverenskommelsen. Enligt denna tilläggsöverenskommelse får en fördragsslutande stat göra vissa avvikelser från passkontrollöverenskommelsen i den mån det behövs till fullgörande av förpliktelse som den 1 juli 1973 åvilar nämnda stat i förhållande till icke fördragsslutande stat. I realiteten innebär detta att Danmark får göra de avvikelser som betingas av medlemskapet i EG. Rätten att göra sådana avvikelser är emellertid begränsad till de förpliktelser som föreligger enligt de den 1 juli 1973 gällande EG-reglerna.

Om EG-reglerna därefter utvecklas på ett sätt som gör det omöjligt för Danmark att fullgöra sina förpliktelser enligt passkontrollöverenskommelsen och tilläggsöverenskommelsen, får Danmark däremot inte enligt tilläggsöverenskommelsen göra nya avvikelser från passkontrollöverenskommelsen. Härom måste nya överenskommelser träffas mellan de nordiska länderna.

Tilläggsöverenskommelsen, vars text torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga*, undertecknades i Köpenhamn den 2 april 1973.

Den nordiska passkontrollöverenskommelsen

Passkontrollöverenskommelsen undertecknades den 12 juli 1957. Den trädde i kraft den 1 maj 1958 (prop. 1957: 190).

Genom överenskommelsen skapades ett gemensamt passkontrollområde som omfattade Sverige, Danmark, Finland och Norge. Vissa delar av Danmark och Norge, nämligen Grönland, Färöarna, Svalbard och Jan Mayen, undantogs.

Enligt art. 14 i passkontrollöverenskommelsen fick Island möjlighet att efter förhandlingar ansluta sig till överenskommelsen. Det angavs

¹ I förhandlingarna har från svensk sida deltagit bitr. utrikesrådet Hans Daneilius, numera försäkringsdomaren Ingemar Cosmo, byråchefen Olof Wiman, polisintendenten Bror Rydén och hovrättsassessorn Harry Tjernberg.

också att denna efter förhandlingar kunde utvidgas till att omfatta Färöarna och Grönland.

Överenskommelsen utvidgades till att omfatta Färöarna fr. o. m. den 1 januari 1961.

Sedan förhandlingar ägt rum, anslöt sig Island till överenskommelsen fr. o. m. den 1 januari 1966.

En utförlig redogörelse för överenskommelsens innehåll finns intagen i prop. 1957: 190. I det följande skall endast vissa bestämmelser beröras, vilka är av särskild betydelse i detta sammanhang.

Enligt art. 2 i passkontrollöverenskommelsen åtar sig varje fördragsslutande stat att företa passkontroll vid sina nordiska yttergränser. Med yttergräns förstås enligt art. 1 landgräns mellan nordisk stat och icke-nordisk stat samt flygplatser och hamnar som har regelmässig eller icke regelmässig trafik med icke-nordisk stat.

I art. 5 behandlas frågan när skyldighet att söka uppehållstillstånd inträder. Överenskommelsens innebörd är att utlänning (dvs. icke nordbo), som är befriad från skyldighet att ha visering, skall ha uppehållstillstånd, om han önskar vistas i nordiskt land efter tre månaders vistelse i Norden. Upphållstillstånd skall sökas i den stat där utlänningen befinner sig vid utgången av tremånaderstiden. Det skall således inte föreligga en rätt att utan uppehållstillstånd vistas tre månader i varje nordiskt land för sig, utan tremånaderstiden skall beräknas för de nordiska länderna som en helhet. Den uppehållstillståndsfria tiden skall räknas från dagen för inresan i Norden. Om utlänningen inom sex månader före senaste inresan tidigare har vistats i nordisk stat, skall dock från den uppehållstillståndsfria tiden avräknas den tid utlänningen sålunda tidigare har tillbringat i nordisk stat.

I art. 6 ges bestämmelser om avvisning av utlänning. Under mom. a)—f) i artikeln anges fall då utlänning bör avvisas vid nordisk yttergräns. Dessa fall avser utlänning, a) som inte innehar giltigt pass eller annan legitimationshandling som godtagits att gälla som pass, b) som saknar föreskrivet inrese- eller arbetstillstånd avseende inresestaten samt den eller de övriga nordiska stater som utlänningen har för avsikt att besöka, c) som kan antagas sakna erforderliga medel för sitt uppehälle i den eller de fördragsslutande stater där han ämnar vistas samt för sin hemresa, d) som kan antagas icke komma att ärligen försörja sig, e) som tidigare dömts till frihetsstraff och kan antagas komma att begå straffbar gärning i nordisk stat eller som på grund av sin tidigare verksamhet eller eljest skäligen kan befaras komma att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig underrättelseverksamhet i någon av de fördragsslutande staterna, f) som är uppförd i någon av de fördragsslutande staternas förteckningar över utvisade utlänningar. Utöver de angivna avvisningsgrunderna, vilka bör iakttas av var och en av de fördragsslutande sta-

terna, innehåller art. 6 en allmän avvisningsklausul, vilken innebär att envar utlänning kan avvisas som av andra grunder anses inte böra tillåtas att resa in i en eller flera av de fördragsslutande staterna.

I art. 9 föreskrivs att utlänning som är utvisad från nordisk stat inte skall tillåtas resa in i annan nordisk stat utan särskilt tillstånd. Undantag gäller för fall då en fördragsslutande stat vill genom annan fördragsslutande stat transitera en utlänning som har blivit utvisad från försträmda stat.

Vidare är de fördragsslutande staterna enligt art. 10 förpliktade att i vissa fall återta utlännningar som borde ha avvisats enligt art. 6 men som har rest in och utan tillstånd begivit sig från inresestaten till annan nordisk stat. Även i vissa andra fall skall enligt art. 10 en fördragsslutande stat vara skyldig att återta utlänning. Återtagningsplikten skall dock inte gälla utlänning som har uppehållit sig i den stat, som kräver tillbaksändning, under minst ett år räknat från tidpunkten för hans olovliga inresa i staten, eller som efter olovlig inresa har fått uppehålls- och/eller arbetstillstånd där.

EG:s bestämmelser om den fria rörligheten av personer

Fördraget om upprättandet av europeiska ekonomiska gemenskapen (EEC), det s. k. Romfördraget, innehåller bestämmelser bl. a. om arbetskraftens fria rörlighet samt om etableringsfrihet och fri tjänsteutövning inom gemenskapen.

Arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen innebär enligt art. 48 punkt 2 i Romfördraget att varje på nationalitet grundad diskriminering av arbetstagarna i medlemsstaterna, såvitt gäller sysselsättning, lön och övriga arbetsvillkor, skall avskaffas. Den fria rörligheten skall — med förbehåll för de begränsningar som motiveras av allmän ordning, allmän säkerhet och folkhälsa — enligt art. 48 punkt 3 innefatta rätt a) att söka faktiskt erbjudna anställningar, b) att för detta ändamål fritt förflytta sig inom medlemsstaternas område, c) att uppehålla sig i medlemsstat för att där inneha anställning i överensstämmelse med de regler som gäller för anställning av inhemska arbetstagare och d) att kvarstanna inom en medlemsstats område efter att där ha innehaft anställning på närmare fastställda villkor.

Av art. 48 punkt 4 framgår att bestämmelserna om arbetskraftens fria rörlighet inte är tillämpliga på anställning i offentlig tjänst.

Inskränkningar för medborgare i medlemsstat att fritt etablera sig på annan medlemsstats område skall enligt art. 52 i Romfördraget gradvis avvecklas. Avvecklingen skall också omfatta inskränkningar för medborgare i medlemsstat med hemvist inom någon medlemsstats område att upprätta agenturer, filialer eller dotterbolag. Etableringsfriheten innefattar rätt att uppta och utöva självständig förvärvsverksamhet och

även rätt att bilda och driva företag på de villkor etableringslandets lagstiftning föreskriver för egna rättssubjekt.

Även inskränkningar i det fria utförandet av tjänster inom gemenskapen skall enligt art. 59 punkt 1 i Romfördraget gradvis avvecklas för medborgare i medlemsstat som har hemvist i annan medlemsstat än mottagaren av tjänsteprestationen. Enligt art. 59 punkt 2 kan fördragets bestämmelser om tjänster göras tillämpliga på tjänsteprestationer som utförs av medborgare i tredje land med hemvist inom gemenskapen.

Som tjänster anses enligt art. 60 i Romfördraget prestationer som normalt utförs mot ersättning i den utsträckning de inte faller under bestämmelserna rörande den fria rörligheten av varor, kapital och personer. Prestationerna skall i princip utföras utan att tjänsteutövaren etablerar sig i mottagarens hemland. Utan hinder av bestämmelserna rörande etableringsrätt skall emellertid den som tillhandahåller tjänst i och för utövandet av prestationen ha rätt att tillfälligt utöva sin verksamhet i det land där prestationen utförs på samma villkor som landet ställer upp för sina egna rättssubjekt.

Både i fråga om arbetskraftens fria rörlighet och i fråga om etableringsfriheten och det fria utövandet av tjänster finns enligt Romfördraget möjligheter att göra inskränkningar med hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet och folkhälsa (art. 48 punkt 3, art. 56 punkt 1 och art. 66).

I anslutning till Romfördragets bestämmelser har EG:s råd den 15 oktober 1968 antagit en förordning (nr 1612/68) angående arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen och ett direktiv (nr 68/360) angående avveckling av inskränkningarna för medlemsstaternas arbetstagare och deras familjemedlemmar att förflytta sig och vistas inom gemenskapen.

Enligt förordningen skall medborgare i medlemsstat, oavsett vistelseort, ha rätt att anta och inchea avlönad anställning i annan medlemsstat i enlighet med de bestämmelser i lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för arbetstagare i denna stat. Skyldighet föreligger enligt direktivet för medlemsstat att lämna annan medlemsstats medborgare, som beger sig dit i syfte att söka erbjuden anställning, och hans familjemedlemmar tillträde till sitt område mot uppvisande av giltigt identitetskort eller hemlandspass. Som familjemedlemmar räknas hustru och barn under 21 år samt vissa andra närstående personer.

Vidare skall enligt direktivet medlemsstat tillerkänna arbetstagare som är medborgare i annan medlemsstat och hans familjemedlemmar rätt att vistas på dess område. Till bevis för arbetstagares och familjemedlemmars rätt att vistas i landet skall medlemsstat utfärda ett uppehållstillstånd. Medlemsstat skall tillerkänna följande arbetstagare rätt att vistas i staten utan uppehållstillstånd, nämligen a) arbetstagare som utövar avlönad anställning under en beräknad tid av högst tre månader, b) arbetstagare som är sysselsatt i en medlemsstat men har sitt hemvist i

annan medlemsstat och i regel återvänder dagligen eller minst en gång i veckan (gränsarbetare) samt c) säsongarbetare, som innehar arbetsavtal försett med bevis av behörig myndighet i det land där han avser att arbeta.

I fråga om etableringsfriheten och rätten till fritt utförande av tjänster antog EEC:s råd den 18 december 1961 allmänna program för avveckling av inskränkningar. Enligt dessa program skulle bestämmelser i lagar och administrativa föreskrifter om inresa, utresa och uppehåll för medborgare i medlemsstaterna ändras i den mån de inte motiverades av hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet och folkhälsa och i den utsträckning bestämmelserna hindrade dessa medborgare att uppta eller utöva självständig förvärvsverksamhet eller hindrade dessa medborgare, specialiserad personal eller personal i förtroendeställning som medföljer den som tillhandahåller tjänst eller utför tjänst för hans räkning att utföra tjänster.

Inom ramen för de allmänna programmen utfärdade rådet den 25 februari 1964 ett direktiv (nr 64/220) för avveckling av restriktioner i fråga om inresa och vistelse för medlemsstaternas medborgare inom gemenskapen på etableringens och tjänsteprestationernas område. Direktivet reglerar rätten för medborgare i en medlemsstat, som önskar etablera sig eller utföra tjänst inom annan medlemsstat, att resa in och vistas i denna stat.

Medborgare i medlemsstat, som är bosatt eller önskar bosätta sig i annan medlemsstat för att där utöva självständig förvärvsverksamhet eller som önskar att där tillhandahålla eller ta emot tjänsteprestation, skall enligt direktivet ha rätt att resa in mot uppvisande av identitetskort eller hemlandspass. Detsamma gäller, oavsett nationalitet, make och barn under 21 år till sådan medborgare samt vissa andra familjemedlemmar.

Medlemsstat skall enligt direktivet tillerkänna medborgare i annan medlemsstat, som bosätter sig på dess område för att där utöva självständig förvärvsverksamhet, rätt att vistas där permanent när restriktionerna för verksamheten i fråga har avskaffats i enlighet med Romfördraget. Den som utför eller tar emot tjänsteprestation skall ha rätt att vistas i den stat, där prestationen utförs, under den tid prestationen varar. Familjemedlemmarna skall ha samma rätt till vistelse som den de är beroende av.

För den som utövar självständig förvärvsverksamhet eller utför eller tar emot tjänsteprestation under mer än tre månader skall medlemsstat till bekräftelse av rätten att vistas på dess område utfärda ett uppehållstillstånd. Detsamma gäller för vederbörande persons familjemedlemmar.

Det kan nämnas att etableringsfriheten och det fria utförandet av tjänster förverkligas gradvis inom EG genom att rådet utfärdar nya direktiv som omfattar nya verksamhetsgrenar.

Genom ett direktiv den 25 februari 1964 (nr 64/221) har EEC-rådet utfärdat regler om de särskilda åtgärder i fråga om utlänningars inresa och vistelse som motiveras av allmän ordning, allmän säkerhet och folkhälsa. I direktivet anges att allmän ordning, allmän säkerhet och folkhälsa inte får åberopas för ekonomiska ändamål. Såvitt gäller allmän ordning och allmän säkerhet får de åtgärder som vidtas grundas enbart på det personliga uppförandet hos den som blir föremål för åtgärderna. Det förhållandet att han dömts till straff får inte automatiskt föranleda sådana åtgärder. Direktivets tillämpningsområde har i visst hänseende utvidgats genom EG-rådets direktiv den 18 maj 1972 (nr 72/194). Förslag till viss ytterligare utvidgning har även framlagts av EG-kommissionen den 29 juni 1972.

EG-kommissionen har den 14 juli 1971 framlagt ett förslag till ett nytt direktiv för avveckling av restriktioner i fråga om inresa och uppehåll för medlemsstaternas medborgare inom gemenskapen på etableringens och tjänsteprestationernas område. I huvudsak motsvarar förslaget bestämmelserna i direktiv nr 64/220. Något nytt direktiv har ännu inte utfärdats på grund av förslaget.

Det kan också nämnas att EG-kommissionen den 29 juni 1970 har utfärdat en förordning (nr 1251/70) om arbetstagares rätt att kvarstanna i medlemsstat efter slutad anställning. Förordningen ger medborgare i medlemsstat, som haft anställning i annan medlemsstat under längre tid, och hans familjemedlemmar rätt att stanna kvar i denna stat även efter det att anställningen upphört, t. ex. på grund av att arbetstagaren uppnått pensionsåldern. Förslag till ett direktiv med motsvarande bestämmelser för personer som bedrivit självständig förvärvsverksamhet och deras familjemedlemmar har framlagts av kommissionen den 29 juni 1972.

Tilläggsöverenskommelsen

Danmark blev den 1 januari 1973 medlem av EG. Som en följd härav har Danmark att fr. o. m. den 1 juli 1973 inom ramen för EG tillämpa vissa regler vilka är oförenliga med den nordiska passkontrollöverenskommelsen. Bristande överensstämmelse mellan passkontrollöverenskommelsens bestämmelser och EG-reglerna föreligger på följande fyra punkter.

a) Enligt art. 5 första stycket passkontrollöverenskommelsen skall fördragsslutande stat kräva att viseringsfri utlänning, som önskar uppehålla sig i vederbörande stat utöver tre månader från det han rest in i nordisk stat från icke-nordisk stat, söker uppehållstillstånd i den nordiska stat, där han vistas vid utgången av tremånadersfristen. Av EG-reglerna följer däremot att vissa speciella kategorier av arbetstagare (gränsarbetare och säsongarbetare) skall ha rätt att vistas i en medlemsstat utan uppehållstillstånd även om vistelsen överskrider tre månader.

b) Enligt art. 5 tredje stycket passkontrollöverenskommelsen skall från den uppehållstillståndsfria tiden om tre månader avräknas den tid som utlänningen vistats i nordisk stat under tiden sex månader före senaste inresan. Enligt EG-reglerna föreligger ett krav på uppehållstillstånd efter tre månaders vistelse i något EG-land, och EG-reglerna lämnar inte något utrymme för att därvid avräkna tid för tidigare vistelse i något annat land.

c) Enligt art. 6 i passkontrollöverenskommelsen skall fördragsslutande stat ibland avvisa en utlänning av skäl som uteslutande hänför sig till en annan fördragsslutande stat. Sålunda skall t. ex. avvisning ske i en fördragsslutande stat, om en utlänning tidigare har dömts till frihetsstraff och kan antas komma att begå straffbar gärning i annan fördragsslutande stat. Vidare skall en fördragsslutande stat avvisa en utlänning som är uppförd i annan fördragsslutande stats förteckning över utvisade utlänningar. Enligt EG-reglerna får avvisning ske av hänsyn till den egna statens allmänna ordning, allmänna säkerhet eller folkhälsa men däremot inte av hänsyn till den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten eller folkhälsan i annan stat.

d) Enligt art. 9 i passkontrollöverenskommelsen skall en fördragsslutande stat inte tillåta utlänning, som är utvisad från annan fördragsslutande stat, att resa in utan särskilt tillstånd. Enligt EG-reglerna föreligger i vissa fall rätt till inresa, såvida inte en avvisning kan stödjas på hänsyn till den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten eller folkhälsan. Därvid avses emellertid uteslutande den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten och folkhälsan i den stat där avvisning sker, medan avvisning inte får grundas uteslutande på förhållandena i en annan stat.

Genom den tilläggsöverenskommelse till passkontrollöverenskommelsen, som undertecknades den 2 april 1973, medges Danmark rätt att göra avsteg från passkontrollöverenskommelsen på nämnda fyra punkter. I tilläggsöverenskommelsen har bestämmelsen givits en mera generell utformning. Det sägs sålunda rent allmänt att avvikelser får göras till fullgörande av förpliktelser som åvilar fördragsslutande stat i förhållande till icke fördragsslutande stat.

Om Danmark i den situation som avses under c) underlåter att avvisa en utlänning och denne därefter beger sig till annan fördragsslutande stat, har Danmark genom tilläggsöverenskommelsen åtagit sig att inom ett år återta utlänningen. Detsamma gäller om Danmark eljest till följd av EG-bestämmelserna har låtit en utlänning resa in i Danmark och utlänningen sedan beger sig till annan fördragsslutande stat utan att ha föreskrivet arbetstillstånd i denna stat.

En annan viktig begränsning är att avvikelser från förpliktelserna enligt passkontrollöverenskommelsen skall få göras endast i den mån det behövs för att fullgöra förpliktelser mot icke fördragsslutande stat, dvs.

Danmark får inte göra mera vittgående avvikelser än som är nödvändigt med hänsyn till EG-reglerna. Vidare får avvikelser endast ske till fullgörande av förpliktelser som föreligger den 1 juli 1973.

Om EG-reglerna på detta område vidareutvecklas efter den 1 juli 1973, kan Danmark inte på tilläggsöverenskommelsen grunda rätt att göra ytterligare avvikelser från sina förpliktelser enligt passkontrollöverenskommelsen. För att sådana nya avvikelser skall få göras, erfordras nya överenskommelser mellan de nordiska staterna.

Det föreligger emellertid ett klart intresse för Sverige och för de andra nordiska stater, som inte är medlemmar av EG, att i förväg bli underrättade om sådana nya EG-regler som påverkar samarbetet enligt passkontrollöverenskommelsen. En skyldighet för Danmark att underrätta de övriga fördragsslutande staterna om införande av nya bestämmelser om utlänningars in- och utresa samt uppehåll i Danmark föreligger redan enligt art. 4 andra stycket passkontrollöverenskommelsen. Underrättelse skall lämnas i förväg, om inte tvingande skäl gör det nödvändigt att omedelbart genomföra de tilltänkta åtgärderna. I sådant fall skall de övriga fördragsslutande staterna underrättas snarast möjligt efter åtgärdernas genomförande.

I fråga om förslag till nya EG-bestämmelser har Danmark enligt art. 2 i tilläggsöverenskommelsen påtagit sig en ytterligare förpliktelse, nämligen att på begäran av annan fördragsslutande stat hålla överläggningar med denna stat och de övriga fördragsslutande staterna. Har inom ramen för fördragsslutande stats samarbete med icke fördragsslutande stat förslag framlagts till bestämmelser, som är oförenliga med passkontrollöverenskommelsen i förening med tilläggsöverenskommelsen, skall enligt art. 2 i tilläggsöverenskommelsen på fördragsslutande stats begäran överläggningar äga rum mellan de fördragsslutande staterna. Överläggningarna skall hållas innan beslut fattas med anledning av förslaget, om inte tvingande skäl gör det nödvändigt att omedelbart fatta sådant beslut. I sistnämnda fall skall överläggningarna äga rum så snart som möjligt sedan beslut har fattats. Vid överläggningarna skall de fördragsslutande staterna söka klargöra verkningarna av de nya bestämmelserna för det nordiska passkontrollsamarbetet samt överväga vilka ändringar i passkontrollöverenskommelsen eller i tilläggsöverenskommelsen som kan bli erforderliga. Det kan tilläggas att proceduren i art. 2 inte är avsedd att användas annat än i fråga om sådana nya EG-regler som, om de genomförs, skulle medföra nya avsteg från Danmarks förpliktelser enligt passkontrollöverenskommelsen. Däremot skall proceduren inte tillämpas på EG-bestämmelser som sakligt sett inte påverkar möjligheterna för Danmark att fullgöra sina förpliktelser mot de övriga nordiska länderna.

Som förut nämnts har enligt EEC:s direktiv nr 64/220 en medborgare i en medlemsstat, som önskar etablera sig eller utföra tjänst inom annan

medlemsstat, rätt att resa in och vistas i denna stat. En förutsättning härför är dock att restriktionerna för ifrågavarande förvärvsverksamhet har avskaffats inom EG. Restriktionerna för olika näringsgrenar eller yrken avvecklas successivt inom EG, och allteftersom detta sker får således direktivet nr 64/220 ett vidgat tillämpningsområde.

Mot denna bakgrund kunde det hävdas att, i den mån Romfördragets regler om etableringsfrihet och fritt utförande av tjänster genomförs för nya näringsgrenar och yrken efter den 1 juli 1973, detta indirekt utvidgar Danmarks förpliktelser enligt direktiv nr 64/220 och påverkar samarbetet enligt passkontrollöverenskommelsen. Detta skulle kunna medföra att art. 2 i tilläggsöverenskommelsen blev tillämplig och att överenskommelser efter hand skulle ingås om nya avsteg från passkontrollöverenskommelsen.

Detta skulle emellertid vara en mycket opraktisk ordning, eftersom det skulle nödvändiggöra ständiga nya tilläggsöverenskommelser. Något behov härav föreligger inte heller, eftersom det redan nu är klart att EG:s målsättning är att avskaffa restriktioner för alla näringsgrenar och yrken. Med hänsyn härtill har det under förhandlingarna om tilläggsöverenskommelsen rått enighet om att sådana EG-direktiv som endast innefattar ett genomförande av Romfördragets regler om etableringsfrihet och fritt utförande av tjänster inom nya näringsgrenar och yrken inte skall anses nödvändiggöra ändringar i passkontrollöverenskommelsen eller tillägg till denna.

Tilläggsöverenskommelsen skall efter ratifikation träda i kraft den 1 juli 1973, den dag då EG-bestämmelserna på detta område blir bindande för Danmark. Tilläggsöverenskommelsen förblir i kraft för fördragsslutande stat så länge passkontrollöverenskommelsen är i kraft för ifrågavarande stat. Tilläggsöverenskommelsen kan således endast uppgåsas gemensamt med passkontrollöverenskommelsen.

Departementschefen

Genom 1957 års nordiska passkontrollöverenskommelse skapades ett gemensamt nordiskt passkontrollområde. Detta omfattade till en början Danmark, Finland, Norge och Sverige. Sedan den 1 januari 1966 ingår även Island i detta område.

Genom passkontrollöverenskommelsen blev det möjligt att avskaffa passkontrollen vid de internordiska gränserna. Passkontroll sker i princip endast vid de nordiska yttergränserna, och det åligger den nordiska stat som verkställer kontrollen att därvid i vissa hänseenden tillvarata även de övriga nordiska ländernas intressen.

Inom ramen för Romfördraget om upprättandet av den europeiska ekonomiska gemenskapen har vissa regler antagits rörande rätten till inresa och vistelse i EG-stat. En sådan rätt föreligger i vissa fall, när det

anses nödvändigt för ett effektivt genomförande av Romfördragets bestämmelser om arbetskraftens fria rörlighet och om etableringsfrihet och fritt utförande av tjänster. En medborgare i en EG-stat har sålunda under vissa förutsättningar rätt att resa in i annan EG-stat för att där ta anställning eller för att där utöva näringsverksamhet eller lämna eller motta tjänster. En motsvarande rätt gäller för medlemmar av hans familj.

Sedan den 1 januari 1973 är Danmark medlem av EG. Som en följd härav blir EG:s bestämmelser på detta område bindande för Danmark fr. o. m. den 1 juli 1973. Dessa bestämmelser hindrar dock inte att de nordiska länderna även framdeles bildar ett gemensamt passkontrollområde. I huvudsak kan bestämmelserna i passkontrollöverenskommelsen alltså tillämpas. I vissa hänseenden är emellertid överenskommelsens regler oförenliga med EG-bestämmelserna. För att Danmark skall kunna fullgöra sina förpliktelser som medlem av EG krävs därför att passkontrollöverenskommelsen anpassas till EG-reglerna på några punkter.

En tilläggsöverenskommelse till passkontrollöverenskommelsen har utarbetats, som ger Danmark möjlighet att göra de avsteg från passkontrollöverenskommelsen som följer av landets förpliktelser som medlem av EG.

Genom tilläggsöverenskommelsen får Danmark rätt att ge vissa gränsarbetare och säsongarbetare rätt att utan uppehållstillstånd vistas i Danmark under en tid som överskrider tre månader. Vidare får Danmark möjlighet att låta medborgare i EG-stat under vissa förutsättningar vistas i Danmark utan uppehållstillstånd under en tid av tre månader utan hinder av att han dessförinnan vistats en kortare eller längre tid i annat nordiskt land. Dessa båda ändringar är utan väsentlig betydelse för samarbetet enligt passkontrollöverenskommelsen.

Av större vikt är att Danmark medges rätt att i vissa fall underlåta att avvisa en person som enligt passkontrollöverenskommelsen bort avvisas av hänsyn till annan fördragsslutande stats intressen. Det kan exempelvis röra sig om en person som är utvisad ur Sverige men som inte kan anses utgöra en fara för allmän ordning eller allmän säkerhet i Danmark. Medges en sådan person rätt till inresa i Danmark, föreligger självfallet en risk för att han — med utnyttjande av passfriheten mellan Danmark och Sverige — åter beger sig till Sverige utan att detta uppmärksammas av de svenska myndigheterna.

I praktiken torde dock fall av detta slag komma att bli sällsynta. En skyldighet för Danmark att medge inresa för en person som är utvisad ur Sverige kan för det första inte föreligga annat än i fråga om medborgare i EG-stat eller medlem av sådan medborgares familj. En ytterligare förutsättning är att vederbörande medborgare i EG-stat beger sig till Danmark för att där ta anställning eller för att där bedriva näringsverk-

samhet eller lämna eller motta tjänster. Slutligen är Danmark enligt EG-bestämmelserna oförhindrat att avvisa vederbörande person om han kan anses utgöra ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsa i Danmark. Utvisning torde på grund härav kunna ske i flertalet fall då fråga är om en person som utvisats ur Sverige.

Skulle emellertid Danmark till följd av EG-bestämmelserna någon gång vara skyldigt att låta en person inresa, som med tillämpning av nu gällande regler skulle ha avvisats, och beger sig ifrågavarande person därefter till Sverige eller annat nordiskt land, har Danmark genom tilläggsöverenskommelsen åtagit sig att inom en tid av ett år återtaga personen i fråga. Denna återtagningsplikt gäller oavsett vilken av avvisningsgrunderna i art. 6 passkontrollöverenskommelsen som skulle ha varit tillämplig på honom.

Därutöver har emellertid Danmark åtagit sig en återtagningsskyldighet även i vissa fall då det inte enligt passkontrollöverenskommelsen skulle ha förelegat någon skyldighet att avvisa personen i fråga. Danmark har nämligen gentemot övriga EG-stater blivit skyldigt att låta medborgare i dessa stater inresa för att arbeta eller utöva självständig förvärvsverksamhet i Danmark, och detta strider i flertalet fall inte mot Danmarks förpliktelser enligt passkontrollöverenskommelsen. Rent faktiskt innebär ändå denna skyldighet mot övriga EG-stater en ökad risk för Sverige och övriga nordiska länder att medborgare i EG-stater först beger sig till Danmark med stöd av EG-bestämmelserna och därefter fortsätter till Sverige eller annat nordiskt land utan att där inneha arbetstillstånd. På grund av de faktiska nackdelar som detta medför för Sverige och övriga nordiska länder har Danmark åtagit sig en återtagningsplikt även i dessa fall.

De avvikelser från passkontrollöverenskommelsen som Danmark tillåts göra enligt tilläggsöverenskommelsen är enbart sådana som knyter sig till de EG-bestämmelser som gäller den 1 juli 1973. För de nya EG-bestämmelser som därefter kan tillkomma behövs, i den mån de är oförenliga med passkontrollöverenskommelsen, nya avtal mellan de nordiska länderna om eventuella avvikelser från denna överenskommelse. Tilläggsöverenskommelsen innebär således inte att Sverige åtar sig någon förpliktelse att låta framtida EG-bestämmelser automatiskt förändra innehållet i det nordiska samarbetet på passkontrollområdet. I den mån de nya EG-reglerna inte innebär annat än att restriktioner för vissa näringsgrenar och yrken avvecklas och att den fria rörligheten av personer utvidgas i motsvarande mån, skall dock nya tilläggsöverenskommelser mellan de nordiska länderna inte anses erforderliga.

Innan nya bestämmelser utfärdas inom EG, förekommer ett omfattande förberedelsearbete inom EG:s institutioner. I den mån bestämmelserna kan få återverkningar på den nordiska passkontrollöverenskommelsen, finns på svensk sida ett klart intresse av att på ett så tidigt sta-

dium som möjligt få informationer och tillfälle till överläggningar. Detta intresse har beaktats i tilläggsöverenskommelsen. Har förslag lagts fram till nya bestämmelser inom EG, har Danmark redan enligt gällande bestämmelser i passkontrollöverenskommelsen en underrättelseplikt i förhållande till övriga fördragsslutande stater. Genom tilläggsöverenskommelsen åtar sig Danmark dessutom en skyldighet att på begäran ingå i överläggningar med nämnda stater rörande konsekvenserna av de nya EG-bestämmelserna för det nordiska passkontrollsamarbetet. Denna konsultationsförpliktelse är från svensk synpunkt ett värdefullt inslag i tilläggsöverenskommelsen.

Sammanfattningsvis vill jag framhålla att Danmarks inträde i EG inte medför några radikala förändringar av förutsättningarna för det nordiska passkontrollsamarbetet. De modifikationer som måste göras är alla av tämligen begränsad räckvidd och synes kunna accepteras på svensk sida. Jag förordar därför att Sverige tillträder tilläggsöverenskommelsen till den nordiska passkontrollöverenskommelsen.

Hemställan

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att godkänna överenskommelsen den 2 april 1973 mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om tillägg till den nordiska överenskommelsen den 12 juli 1957 om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

Bilaga

ÖVERENSKOMMELSE

mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om tillägg till överenskommelsen den 12 juli 1957 mellan samma stater om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna.

De fördragsslutande staterna har enats om följande tillägg till överenskommelsen den 12 juli 1957 mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna (nedan kallad passkontrollöverenskommelsen), till vilken Island anslutit sig den 24 september 1965.

Artikel 1

I den mån det erfordras till fullgörande av förpliktelse som den 1 juli 1973 åvilar fördragsslutande stat i förhållande till icke fördragsslutande stat, får den fördragsslutande staten göra följande avvikelser från passkontrollöverenskommelsen.

a) Utan hinder av artikel 5 första stycket skall fördragsslutande stat kunna frånfalla kravet på uppehållstillstånd för särskilda kategorier av arbetstagare.

b) Utan hinder av artikel 5 tredje stycket skall fördragsslutande stat vid beräkning av den uppehållstill-

OVERENSKOMST

mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om tillæg til overenskomsten af 12. juli 1957 mellem de samme stater om ophævelse af passkontrollen ved de fællesnordiske grænser.

De kontraherende stater er blevet enige om følgende tillæg til overenskomsten af 12. juli 1957 mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om ophævelse af passkontrollen ved det fællesnordiske grænser (nedenfor benævnt passkontrollöverenskomsten), som Island har tilsluttet sig den 24. september 1965:

Artikel 1.

I det omfang, det er nødvendigt til opfyldelse af forpligtelser, som den 1. juli 1973 påhviler en kontraherende stat i forhold til en ikke kontraherende stat, kan den kontraherende stat gøre følgende afgivelser fra passkontrollöverenskomsten:

a) Uanset bestemmelsen i artikel 5, stk. 1, kan en kontraherende stat frafalde kravet om opholdstilladelse for særlige grupper af arbejdstagere.

b) Uanset bestemmelsen i artikel 5, stk. 3, kan en kontraherende stat ved beregningen af det tidsrum, i

SOPIMUS

Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä lisäykseksi 12 päivänä heinäkuuta 1957 tehtyyn sopimukseen samojen valtioiden välillä passintarkastuksen poistamisesta pohjoismaiden välillä rajoilla.

Sopimusvaltiot ovat sopineet seuraavista lisäyksistä Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä passintarkastuksen poistamisesta pohjoismaiden välillä rajoilla 12 päivänä heinäkuuta 1957 tehtyyn sopimukseen (kutsutaan alimpana passintarkastussopimukseksi), johon Islanti on liittynyt 24 päivänä syyskuuta 1965.

Artikla 1

Mikäli sopimusvaltion täytettäväksi tulee sellainen velvollisuus, joka sillä on 1. 7. 1973 suhteessaan ei-sopimusvaltioon, saa sopimusvaltio tehdä seuraavat poikkeukset passintarkastussopimuksesta.

a) 5 artiklan ensimmäisen kappaleen estämättä voi sopimusvaltio luopua vaatimasta oleskelulupaa määrätyiltä työntekijäryhmiltä.

b) 5 artiklan kolmannen kappaleen estämättä voi sopimusvaltio laskiessaan oleskeluvapaata aikaa jättää

SAMKOMULAG

milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um viðauka við samkomulag sömu ríkja frá 12. júlí 1957 um afnám vegabréfaeftirlits við landamæri milli Norðurlandanna.

Samningsríkin hafa orðið sammála um eftirfarandi viðauka við samkomulag milli Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar frá 12. júlí 1957 um afnám vegabréfaeftirlits við landamæri milli Norðurlandanna (hér á eftir nefnt vegabréfaeftirlits-samningurinn), sem Ísland gerðist aðili að 24. september 1965.

I gr.

Að því leyti sem það er nauðsynlegt til að fullnægja skuldbindingum, sem 1. júlí 1973 hvíla á samningsríki gagnvart ríki, sem ekki er aðili að samningnum, getur samningsríkið gert eftirfarandi frávik frá vegabréfaeftirlitssamningnum:

a) Þrátt fyrir ákvæði 1. málsg. 5. gr. getur samningsríki fallið frá kröfu um dvalarleyfi fyrir sérstaka flokka vinnuþega.

b) Þrátt fyrir ákvæði 3. málsg. 5. gr. getur samningsríki við útreikning á því tímabili, sem dvalarleyfis er ekki krafizt fyrir, látið

OVERENSKOMST

mellom Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige om tillegg til overenskomsten av 12. juli 1957 mellom de samme stater om opphevelse av passkontrollen ved de internordiske grenser.

De kontraherende stater er blitt enige om følgende tillegg til overenskomsten av 12. juli 1957 mellom Norge, Danmark, Finland og Sverige om opphevelse av passkontrollen ved de internordiske grenser (nedenfor kalt passkontrolloverenskomsten), som Island sluttet seg til 24. september 1965.

Artikkel 1.

I den utstrekning det er nødvendig for å kunne oppfylle forpliktelser som den 1. juli 1973 påhviler kontraherende stat i forhold til ikke kontraherende stat, kan den kontraherende stat gjøre følgende avvikelser fra passkontrolloverenskomsten.

a) Uten hinder av artikkel 5 første ledd kan kontraherende stat frafalle kravet om oppholdstillatelse for visse kategorier av arbeidstakere.

b) Uten hinder av artikkel 5 tredje ledd kan kontraherende stat ved beregning av den tid som det ikke kreves oppholdstillatelse for unnla-

stånds fria tiden kunna underlåta att avräkna tid för tidigare vistelse i fördragsslutande stat.

c) Utan hinder av artikel 6 skall fördragsslutande stat kunna underlåta att avvisa utlänning, om icke avvisningen grundas på hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet och folkhälsa i den fördragsslutande staten.

Har stat med tillämpning av denna undantagsbestämmelse underlåtit att avvisa utlänning, är den dock, med den begränsning som anges i artikel 10 tredje stycket, skyldig att återtaga utlänningen om denne inrest i annan fördragsslutande stat. Detsamma gäller om fördragsslutande stat eljest till fullgörande av sina förpliktelser mot icke fördragsslutande stat icke avvisat utlänning som saknar föreskrivet arbetstillstånd i annan fördragsslutande stat, om utlänningen inrest i sistnämnda stat.

d) Utan hinder av artikel 9 första stycket skall fördragsslutande stat kunna tilllåta utlänning, som utvisats från annan fördragsslutande stat, att inresa utan särskilt tillstånd, om avvisning kan underlåtas med tillämpning av bestämmelserna under c).

Artikel 2

Har inom ramen för fördragsslutande stats samarbete med icke fördragsslutande stat förslag framlagts till bestämmelser, som är oför-

hvilket der ikke kræves opholdstilladelse, undlade at fratrække tiden for tidligere ophold i en kontraherende stat.

c) Uanset bestemmelserne i artikel 6 kan en kontraherende stat undlade at afvise en udlænding, hvis afvisning ikke kan begrundes i hensynet til offentlig orden, sikkerhed og sundhed i den kontraherende stat.

Har en stat efter denne undtagelsesbestemmelse undladt at afvise en udlænding, er den dog, med den begrænsning som angives i artikel 10, stk. 3, pligtig at tilbagetage udlændingen, hvis denne er indrejst i en anden kontraherende stat. Det samme gælder, hvis en kontraherende stat i øvrigt til opfyldelse af sine forpligtelser over for en ikke kontraherende stat ikke har afvist en udlænding, som derefter er indrejst i anden kontraherende stat uden at være i besiddelse af foreskrevet arbejdstilladelse der.

d) Uanset bestemmelsen i artikel 9, stk. 1, kan en kontraherende stat tillade en udlænding, som er udvist af en anden kontraherende stat, at indrejse uden særlig tilladelse, hvis afvisning kan undlades efter bestemmelsen i litra c).

Artikel 2

Er der inden for rammerne af en kontraherende stats samarbejde med ikke kontraherende stat fremsat forslag til bestemmelser,

huomioimatta ajan, jonka asianomainen on aikaisemmin oleskellut sopimusvaltiossa.

c) 6 artiklan estämättä voi sopimusvaltio jättää käännettämättä rajalta ulkomalaisen, ellei käännettäminen perustu seikkaan, joka koskee yleistä järjestystä, yleistä turvallisuutta ja kansanterveyttä sopimusvaltiossa.

Jos valtio tätä poikkeusmääräystä soveltaessaan ei ole käännettänyt rajalta ulkomaalaista, on se kuitenkin 10 artiklan kolmannessa kappaleessa mainituin rajoituksin velvollinen ottamaan takaisin ulkomaalaisen, jos tämä on matkustanut toisen sopimusvaltioon. Sama pätee, jos sopimusvaltio muuten velvoituksiensa täyttämiseksi ei-sopimusvaltiota kohtaan ei ole käännettänyt rajalta ulkomaalaista, jolta puuttuu säädetty työlupa toiseen sopimusvaltioon, jos ulkomaalainen on matkustanut viimeainittuun valtioon.

d) 9 artiklan ensimmäisen kappaleen estämättä voi sopimusvaltio sallia ulkomalaisen, joka on käännetty toisesta sopimusvaltiosta, saapua maahan ilman erityistä lupaa, jos rajalta käännetyt voidaan jättää tekemättä soveltaen kohdan c) määräystä.

Artikla 2

Mikäli sopimusvaltion yhteistyön puitteissa ei-sopimusvaltion kanssa tehdään ehdotus määräyksiksi, jotka eivät sovellu passintarkas-

hjá líða að draga frá tíma vegna fyrri dvalar í samningsríki.

te å trekke fra tiden for tidligere opphold i kontraherende stat.

c) Þrátt fyrir ákvæði 6. gr. getur samningsríki látið hjá líða að vísa útlendingi frá, enda mundi ákvörðun um frávísun hans ekki reist á tilliti til allsherjarreglu, öryggis eða heilbrigðis í því samningsríki.

Nú hefur ríki samkvæmt undanþáguákvæði þessu látið hjá líða að vísa útlendingi frá, og er það þá samt, með þeirri takmörkun, sem greinir í 3. málsg. 10. gr., skuldbundið til að taka aftur við útlendingnum, ef hann er kominn inn í annað samningsríki. Sama gildir, ef samningsríki til að fullnægja skuldbindingum sínum gagnvart ríki, sem ekki er aðili að samningnum, hefur ekki vísað frá útlendingi, sem síðar er kominn inn í annað samningsríki án þess að hafa tilskilið vinnuleyfi þar.

d) Þrátt fyrir ákvæði 1. málsg. 9. gr. getur samningsríki leyft útlendingi, sem annað samningsríki hefur vísað úr landi, að koma inn í landið án sérstaks leyfis, ef láta má hjá líða að vísa honum frá samkvæmt ákvæðum í staflið c).

c) Uten hinder av artikkel 6 kan kontraherende stat unnlåte å avvise en utlending om ikke avvisningen begrunnes med hensynet til offentlig orden, sikkerhet eller folkehelsen i den kontraherende stat.

Dersom en stat i medhold av denne unntaksbestemmelse har unnlatt å avvise en utlending, plikter den likevel, med den begrensning som følger av artikkel 10 tredje ledd, å ta tilbake utlendingen såfremt denne har reist inn i annen kontraherende stat. Tilsvarende gjelder dersom kontraherende stat til oppfyllelse av sine forpliktelser mot ikke kontraherende stat ikke har avvist utlending som deretter har reist inn i annen kontraherende stat uten å ha nødvendig arbeidstillatelse der.

d) Uten hinder artikkel 9 første ledd kan kontraherende stat gi en utlending som er blitt utvist fra annen kontraherende stat, adgang til innreise uten særskilt tillatelse, dersom avvisning kan unnlatas i medhold av bestemmelsen i bokstav c.

2. gr.

Nú er á sviði samstarfs samningsríkis við ríki, sem ekki er aðili að samningnum, lögð fram tillaga um ákvæði, sem ekki samrýmast

Artikkel 2.

Dersom det innenfor rammen av kontraherende stats samarbeid med ikke kontraherende stat blir fremlagt forslag til bestemmelser som

enliga med passkontrollöverenskommelsen i för-
ening med denna överens-
kommelse, skall, sedan öv-
riga fördragsslutande stater
enligt artikel 4 andra styc-
ket passkontrollöverenskom-
melsen underrättats om för-
slaget, på fördragsslutande
stats begäran överläggning-
ar mellan de fördragsslutan-
de staterna äga rum. Över-
läggningarna skall äga rum
innan beslut fattas med an-
ledning av förslaget, såvida
icke tvingande skäl gör det
nödvändigt att omedelbart
fatta sådant beslut. I sist-
nämnda fall skall överlägg-
ningarna äga rum så snart
som möjligt sedan beslut
fattats.

Vid överläggningarna
skall de fördragsslutande
staterna söka klargöra verk-
ningarna av de nya bestäm-
melserna för det nordiska
passkontrollsamarbetet samt
överbäga vilka ändringar i
passkontrollöverenskommel-
sen eller i denna överens-
kommelse som kan bli er-
forderliga.

Denna överenskommelse
skall ratificeras och ratifika-
tionsinstrumenten deponer-
as i Köpenhamn.

Överenskommelsen träder
i kraft den 1 juli 1973. Den
förblir i kraft för fördrags-
slutande stat så länge pass-
kontrollöverenskommelsen
är i kraft för ifrågavarande
stat.

Överenskommelsen skall
deponeras i det danska ut-
rikesdepartementet, och be-

som er uforenelige med pas-
kontrolloverenskomsten sam-
menholdt med denne over-
enskomst, skal der, efter at
de øvrige kontraherende sta-
ter efter artikel 4, stk. 2, i
paskontroloverenskomsten
er underrettet om forslaget,
på begæring af en kontrahe-
rende stat finde forhand-
linger sted mellem de kon-
traherende stater. Forhand-
lingerne skal finde sted, in-
den beslutning træffes ved-
rørende forslaget medmind-
re tvingende grunde gør det
nødvendigt straks at træffe
sådan beslutning. I sidst-
nævnte tilfælde skal forhand-
lingerne finde sted snarest
muligt, efter at beslutningen
er truffet.

Ved forhandlingerne skal
de kontraherende stater sø-
ge at klargøre virkningerne
af de nye bestemmelser for
det nordiske paskontrols-
arbejde samt overveje hvil-
ke ændringer i paskontrol-
overenskomsten eller i den-
ne overenskomst, der kan
blive nødvendige.

Denne overenskomst skal
ratificeres, og ratifikations-
instrumenterne skal deponer-
es i København.

Overenskomsten træder i
kraft den 1. juli 1973. Den
forbliver i kraft for en kon-
traherende stat, så længe
paskontroloverenskomsten
er i kraft for den pågælden-
de stat.

Overenskomsten skal de-
poneres i det danske uden-
rigsministerium, og bekræf-

tussopimukseen yhdessä tä-
män sopimuksen kanssa, on
ehdotuksesta, sen jälkeen
kun muille sopimusvaltioille
on siitä tiedotettu passintar-
kastussopimuksen 4 artiklan
toisen kappaleen mukaan,
sopimusvaltion pyynnöstä
neuvoteltava muiden sopi-
musvaltioiden kanssa. Neu-
vottelujen on tapahduttava
ennen kuin päätös ehdotuk-
sesta tehdään, mikäli eivät
pakottavat syyt vaadi pää-
töksen tekemistä välittömäs-
ti. Viimeksi mainitussa ta-
pauksessa on neuvottelujen
tapahduttava mahdollisim-
man pian sen jälkeen kun
pätös on tehty.

Neuvotteluissa on sopi-
musvaltioiden pyrittävä sel-
vittämään uusien määräys-
ten vaikutukset pohjoismai-
seen passintarkastusyhteis-
työhön sekä harkittava mit-
kä muutokset passintar-
kastussopimukseen ja tähän
sopimukseen saattavat tulla
tarpeellisiiksi.

Tämä sopimus on ratifioi-
tava ja ratifioimisasiakirjat
talletettava Kööpenhami-
nassa.

Sopimus tulee voimaan 1
päivänä heinäkuuta 1973. Se
jää voimaan sopimusval-
tioon nähden siihen asti kuin
passintarkastussopimus on
voimassa kyseiseen valtioon
nähden.

Sopimus on talletettava
Tanskan ulkodemartementti-
in ja sen vahvistetut jäljen-

vegabréfaeftirlitssamningnum og samkomulagi þessu, og skulu þá, eftir að hinum samningsríkjunum hefur samkvæmt 2. málsg. 4. gr. vegabréfaeftirlitssamningsins verið tilkynnt um tillöguna, eftir kröfu samningríkis, fara fram viðræður milli samningsríkjanna. Viðræðurnar skulu fara fram áður en ákvörðun er tekin um tillöguna, nema brýnar ástæður geri það nauðsynlegt, að taka slíka ákvörðun strax. Í síðast nefndu tilviki skulu viðræður fara fram svo fljótt sem unnt er eftir að ákvörðun er tekin.

Í viðræðunum skulu samningsríkin leitað við að skýra hver áhrif hin nýja ákvæði muni hafa á hið norræna samstarf um vegabréfaeftirlit, og íhuga, hverjar breytingar muni þurfa að gera á vegabréfaeftirlitssamningnum eða á samkomulagi þessu.

Samkomulag þetta skal fullgilda og fullgildingarskjölunum skal komið fyrir til geymslu í Kaupmannahöfn.

Samkomulagið öðlast gildi 1. júlí 1973. Það helzt í gildi að því er varðar samningsríki á meðan vegabréfaeftirlitssamningurinn er í gildi að því er varðar það ríki.

Samkomulagið skal geyma í danska utanríkisráðu-

er uforenlige med passkontrolloverenskomsten sammenholdt med denne tillegsoverenskomst, skal efter at de øvrige kontraherende stater i samsvarende med artikel 4 andet led i passkontrolloverenskomsten, er underrettet om forslaget, på begjæring af en kontraherende stat drøftelser finde sted mellem de kontraherende stater. Drøftelserne skal finde sted for det træffes beslutning i anledning af forslaget med mindre tvungende grunde gjør det nødvendig uden ophold at træffe slik beslutning. I sistnevnte tilfælde skal drøftelserne finde sted så snart som mulig efter at beslutning er truffet.

Under drøftelserne skal de kontraherende stater søge at klargjøre hvilke virkninger de nye bestemmelser vil have for det nordiske passkontroll samarbeidet og overveje hvilke endringer i passkontrolloverenskomsten eller i denne tillegsoverenskomst som kan bli nødvendige.

Nærværende overenskomst skal ratificeres og ratifikationsdokumentene deponeres i København.

Overenskomsten træder i kraft den 1. juli 1973. Den forblir i kraft for kontraherende stat så længe passkontrolloverenskomsten er i kraft for vedkommende stat.

Overenskomsten skal deponeres i det danske udenrigsdepartement, og bekræftede avskrifter av den skal

styrkta avskrifter av den skall tillställas övriga fördragsslutande staters regeringar.

Till bekräftelse härav har de fördragsslutande staternas befullmäktigade ombud undertecknat denna överenskommelse.

Som skedde i Köpenhamn den 2 april 1973 i ett exemplar på svenska, danska, finska, isländska och norska språken.

tede afskrifter af den skal tilstilles de øvrige kontraherende staters regeringer.

Til bekræftelse heraf har de kontraherende staters befuldmægtede undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i København den 2. april 1973 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk.

nökset on annettava muiden sopimusvaltioiden hallituksille.

Tämän vahvistukseksi ovat sopimusvaltioiden valtuutetut allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Kööpenhaminassa 2 päivänä huhtikuuta 1973 yhtenä suomen-, islannin-, norjan-, ruotsin- ja tanskan-kielisenä kappaleena.

neytinu, og staðfest eftirrit af því skal láta ríkisstjórn- um hinna samningsríkj- anna í té.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar samningsríkjanna undirritað samkomulag þetta.

Gjört í Kaupmannahöfn hin 2. apríl 1973 í einu eintaki á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku.

overlates til de øvrige kon- traherende staters regering- er.

Til bekræftelse av dette har de respektive staters be- fullmættigede underskrevet nærværende overenskomst.

Utfærdiget i København den 2. april 1973 i ett ek- semplar på norsk, dansk, finsk, islandsk og svensk.

